

aktualności

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

BIULETYN INTERNETOWY

NR 14/2009
16 października

DWUTYGODNIK

Kujawsko-Pomorski
Ośrodek Doradztwa
Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo
tel. 52/ 386 72 00
fax 52/ 386 72 27
www.kpodr.pl
sekretariat@kpodr.pl

Spis treści

Choroby atakują rzepak już jesienią	1
Notowania cenowe	2
System Zbierania Danych o Produktach Rolniczych AGROKOSZTY	3
Przed kolejnymi DNIAМИ POLA w Grubnie	3
Wyniki pomiarów meteorologicznych	4
„Nasze kulinarne dziedzictwo – naszą szansą na lepszą przyszłość” – program edukacyjny w powiecie mogileńskim	5
KPODR zaprasza na szkolenia	6

KPODR zaprasza

Niezwykła impreza w Minikowie!

**Wyścigi psich zaprzęgów
o Puchar Polski i Europy**

17-18 października 2009

120 załóg i 200 psów

sobota godz. 10-15 • niedziela godz. 9-16

Ponadto w niedzielę:

kiermasz ogrodniczy • wystawa drobnego inwentarza
i gołębi rasowych • produkty regionalne i kulinarne
• rękodzieło ludowe • dania z grilla itp.

Serdecznie zapraszamy do Minikowa!

PRODUKCJA ROŚLINNA

RZEPAK OZIMY

Choroby atakują rzepak już jesienią!

Trudno określić, która z chorób stanowi największe zagrożenie dla plantacji rzepaku. Trzeba jednak pamiętać, że spustoszenie w uprawie mogą zrobić zarówno te grzyby, które atakują liście i łodygę, jak i łuszczyń. Ochrona powinna być zatem prowadzona przez cały okres wegetacji rzepaku – począwszy do zaprawiania nasion, poprzez zabiegi jesienne i wiosenne.

Obecnie, kiedy padają deszcze i temperatura powietrza w ciągu dnia jest dodatnia (5-10°C), istnieje duże prawdopodobieństwo porażenia roślin przez takie choroby grzybowe, jak: sucha zgnilizna kapustnych, szara pleśń, czerń krzyżowych, cylindrosporioza roślin kapustnych i inne.

Najgroźniejsza z nich jest **sucha zgnilizna kapustnych**, która co roku powoduje duże straty plonów, największe przy infekcji jesiennej. Do wnętrza tkanek roślin zarodniki tego patogena dostają się przez zranienia, spowodowane przez szkodniki, mechaniczne uszkodzenia podczas zabiegów agrotechnicz-

nych, rany po poparzeniach nawozami, a na wydłużonych szyjkach korzeniowych (zbyt gęsty siew) – przez piasek niesiony silnymi wiatrami. Już jesienią można zaobserwować pierwsze objawy tej choroby na rzepaku. Wówczas na liściach występują jasnobrunatne, owalne plamy, z bardziej lub mniej wyraźną obwódką. W środkowej części plam widoczne są bardzo charakterystyczne czarne punkciki (piknidia). Silnie porażone liście przedwcześnie zamierają. Może dochodzić do obumierania całych roślin. Plantacje zaatakowane przez suchą zgniliznę gorzej zimują!

Pomocne dla ustalenia prawidłowego terminu zwalczania suchej zgnilizny kapustnych mogą być wyniki odłowu zarodników pułapkami Burkarda, prowadzonego w ramach Systemu Prognozowania Epidemii Chorób (SPEC) przez Instytut Genetyki Roślin PAN i firmę DuPont. Informacje na temat zagrożenia tą chorobą udostępniane są bezpłatnie.

ciąg dalszy na str. 2 ⇨

Objawy suchej zgnilizny kapustnych na liściach rzepaku

Zainteresowani rolnicy powinni jedynie zarejestrować się na stronie www.dupont.pl, w dziale SPEC. Po wypełnieniu formularza rejestracyjnego można na bieżąco sprawdzić, jakie jest stężenie zarodników patogenicznych grzybów w powietrzu. W chwili pojawienia się ryzyka porażenia roślin firma DuPont przesyła zarejestrowanym osobom komunikaty w formie wiadomości SMS lub e-mailem.

María Sikora

Preparaty do jesiennego zwalczania suchej zgnilizny kapustnych w rzepaku ozimym wg Zaleceń Ochrony Roślin na lata 2008/2009 IOR Poznań

FUNGICYD	Dawka na 1 ha	Toksyczność	Karencja, dni	Uwagi
Alert 375 SC	0,6 l	t	35	preparaty stosować od fazy 4 liści do fazy rozety, zapobiegawczo albo po zauważeniu objawów choroby (żółto-brunatne plamy z piknidiami na liściach) lub pierwszych objawów zbrunatnienia szyjek korzeniowych toksyczność: t – środek toksyczny dla ludzi sz – środek szkodliwy dla ludzi
Brasifun 250 EC	0,75 l	sz	35	
Caramba 60 SL	0,7-1,0 l	sz	56	
Fukarb 500 SC	0,4 l	t		
Horizon 250 EW	0,5-0,75 l	sz	35	
Orius 250 EW	0,75 l	sz	35	
Pictor 400 SC	0,3-0,5 l	sz		
Procarb 380 EC	1,5 l	t	42	
Riza 250 EW	1,0 l	sz	35	
Sarfun 500 SC	0,4 l	t	35	
Siarkol K 85 WP	3,0 kg	t	14	
Siarkol K 1000 SC	2,5 l	t	35	
Sparta 250 EW	1,0 l	sz	35	
Tiowol K 500 SC	5,0 l		14	
Topsin M 500 SC	1,2-1,4 l	sz	14	

EKONOMIKA

NOTOWANIA CENOWE 2009

Ceny produktów rolnych i nawozów mineralnych

	MIESIĄCE									ŚREDNIA
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Ceny targowiskowe podstawowych produktów rolnych, zł/dt*										
pszenica	60,00	58,00	55,00	55,00	52,00	50,00	48,00	46,00	45,00	52,11
żyto	45,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	37,00	32,00	29,00	38,11
jęczmień	54,00	55,00	50,00	53,00	51,00	50,00	46,00	41,00	39,00	48,78
ziemniaki	80,00	90,00	100,00	101,00	101,00	105,00	82,00	77,00	80,00	90,67
Ceny żywca netto, zł/kg*										
żywiec wieprzowy	4,10	4,20	4,60	4,70	4,60	4,80	4,90	4,70	4,40	4,56
żywiec wołowy	5,00	5,20	5,50	5,60	5,80	5,70	5,70	5,60	5,50	5,51
Ceny skupu zbóż netto, zł/dt										
pszenica konsumpc.	48,00	51,00	51,00	50,00	50,00	53,00	53,00	44,00	44,00	49,33
pszenica paszowa	44,00	48,00	48,00	49,00	48,00	50,00	49,00	41,00	41,00	46,44
żyto konsumpc.	36,00	38,00	38,00	36,00	36,00	36,00	33,00	27,00	26,00	34,00
pszenżyto paszowe	38,00	43,00	38,00	42,00	40,00	39,00	38,00	32,00	31,00	37,89
jęczmień paszowy	42,00	46,00	46,00	45,00	44,00	43,00	38,00	34,00	35,00	41,44
Ceny nawozów mineralnych netto, zł/dt										
	I	II	III	IV	V	VI	III kwartał – średnia		ŚREDNIA	
Polifoska 6	221,17	211,60	215,64	208,19	192,63	166,39	173,48		198,44	
saletra am.	112,37	114,83	113,89	114,60	110,86	83,83	84,84		105,03	
mocznik	131,76	136,13	140,31	141,17	137,79	122,89	109,75		131,40	

* szczegóły na stronie: www.ceny.kpodr.pl

System Zbierania Danych o Produktach Rolniczych AGROKOSZTY – narzędziem podejmowania decyzji i planowania w gospodarstwie

Od 2004 roku Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie uczestniczy w badaniach w ramach Systemu Zbierania Danych o Produktach Rolniczych AGROKOSZTY, prowadzonych pod kierunkiem IERiGŻ-PIB w Warszawie. W systemie tym gromadzone są ilościowe i wartościowe dane o poziomie produkcji, poniesionych nakładach i kosztach bezpośrednich dla poszczególnych działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej, zgodnie z metodologią Unii Europejskiej. Informacje zbierane są w indywidualnych gospodarstwach rolnych prowadzących rachunkowość rolną w systemie Polski FADN. Zebrane dane pozwalają na obliczenie pierwszej kategorii dochodowej gospodarstwa, jaką jest nadwyżka bezpośrednia.

Nadwyżka bezpośrednia jest to roczna wartość produkcji uzyskana z 1 hektara uprawy lub od jednego zwierzęcia, pomniejszona o koszty bezpośrednie na wytworzenie tej produkcji.

Schemat obliczenia nadwyżki bezpośredniej dla rolniczych działalności produkcyjnych przedstawia się następująco:

- I wartość produkcji
- II – koszty bezpośrednie
- III = nadwyżka bezpośrednia bez dopłat
- IV + dopłaty
- V = nadwyżka bezpośrednia

Wyliczona nadwyżka bezpośrednia pozwala na uproszczoną ocenę ekonomicznej efektywności wytwarzania poszczególnych produktów rolniczych w zależności od wahań plonowania, wydajności jednostkowej zwierząt oraz zmian cen produktów i środków produkcji.

W 2008 roku w województwie kujawsko-pomorskim badania w ramach systemu Agrokoszty prowadzone były w 52 gospodarstwach i obejmowały 64 działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej. Natomiast w 2009 roku prowadzone są w 48 gospodarstwach i obejmują 55 działalności.

Na podstawie bazy danych utworzonych w ramach systemu Agrokoszty sporządzane są **raporty kosztów i dochodów dla badanych działalności**. Za pośrednictwem doradców zaangażowanych w badania raporty te przekazywane są do gospodarstw, gdzie pomagają rolnikom w podejmowaniu bieżących decyzji i planowaniu. Dane gromadzone w ramach systemu Agrokoszty są podstawą wykonywania analiz produkcyjno-ekonomicznych, innych opracowań i ekspertyz oraz krótko- i średniookresowych prognoz efektów produkcyjno-ekonomicznych wybranych działalności w gospodarstwie. Ponadto wyniki wielu gospodarstw, pogrupowane według skali produkcji i położenia regionalnego, zestawiane są w tzw. **raportach porównawczych**.

Z opracowanych raportów rolnicy mogą uzyskać informacje dotyczące oceny poszczególnych działalności prowadzonych w gospodarstwie oraz wybrania najbardziej dochodowych. Dla administracji państwowej, organizacji rolniczych, doradców i innych zainteresowanych raporty są obiektywną informacją o aktualnych kosztach produkcji.

Więcej informacji można uzyskać na stronie www.agrokoszty.pl.

Waldemar Poświata

NAUKA – PRAKTYCE

DNI POLA Grubno 2010

Przed kolejnymi DNIAMI POLA

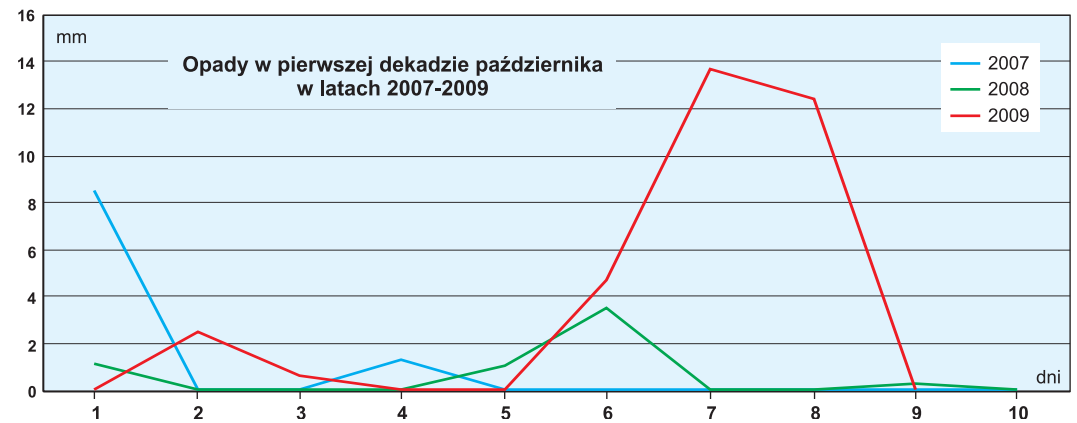
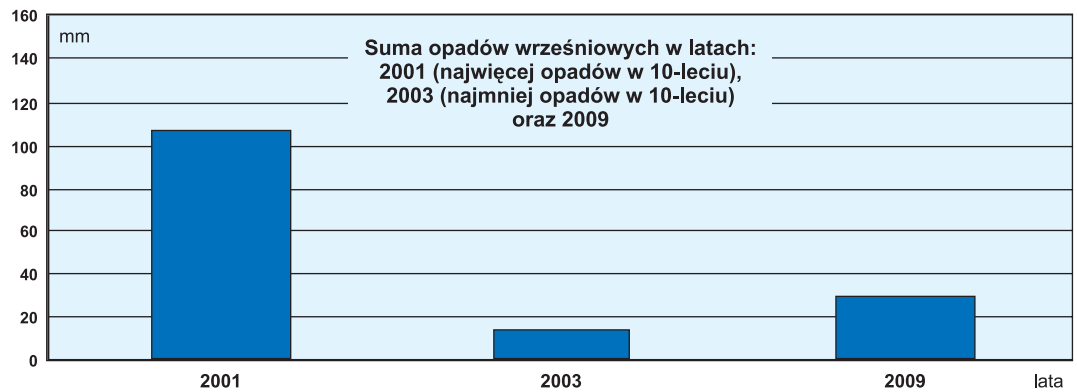
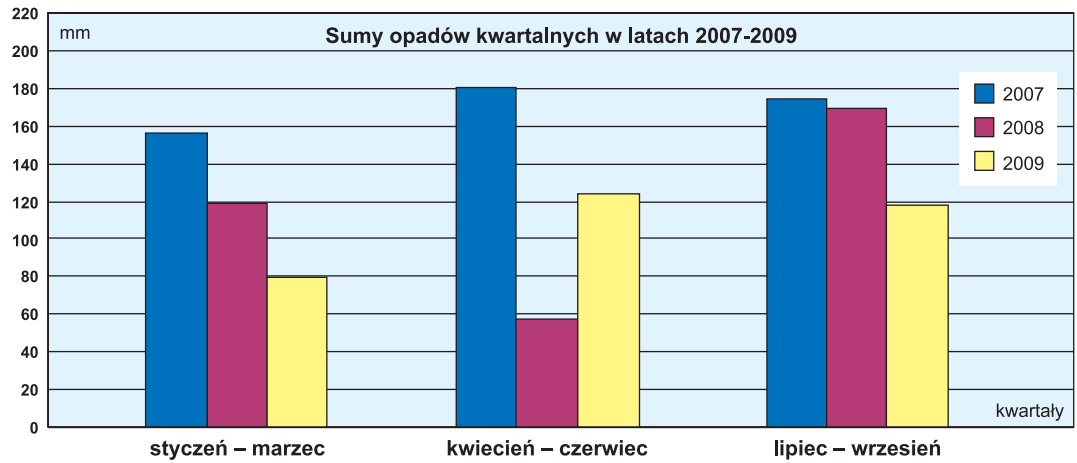
Przygotowując kolekcję odmianową do prezentacji w przyszłym roku podczas Kujawsko-Pomorskich DNI POLA w Grubnie koło Chełmna, wysiano ozime formy rzepaku i zbóż. Zgromadzono rekordową liczbę 52 (!) odmian rzepaku oraz, także najdłuższą z dotychczasowych, listę odmianową zbóż ozimych (64). Kreacje **rzepaku ozimego** pochodzą z następujących firm: Maisadour, Pioneer, Dieckmann, HR Strzelce, Limagrain, AgroBras, KWS, Monsanto, Syngenta i Rolnas. Dzięki sprawnym dostawom materiału siewnego, rzepak wysiano już w sierpniu, na dwóch blokach poletek. Kolejnym etapem prac polowych w Grubnie było przygotowanie i siew **zbóż ozimych**. Oprócz odmian znanych, w kolekcji pojawiły się także nowo przyjęte do rejestru, z których niektóre to zupełna rzadkość (np. jedyna zarejestrowana makaronowa odmiana pszenicy

twardej Komnata). Wysiane odmiany pochodzą z licznych ośrodków hodowlanych: HRR Kobierzyce, Poznańskiej HR, HR Strzelce, HR Danko, HR Smolice, Małopolskiej HR, Limagrain, Rolnas, Saaten-Union, Agrobras. Najwięcej (40) jest odmian pszenic, ponadto 12 odmian jęczmienia ozimego, 7 ozimych form pszenżyta i 5 żyta – w sumie 64 odmiany zbóż ozimych w trzech blokach wystawowych. Wszystkie poletka demonstracyjne objęte zostały kompleksowymi programami ochrony firm: Bayer CropScience, BASF, Organika Sarzyna i Syngenta. Zgodnie z założeniami programowymi, część zabiegów chemicznych już została przeprowadzona. Analogicznie rozpoczęto realizację programów nawożenia, które będą prezentowane w czerwcu podczas DNI POLA przez przedstawicieli kilku firm nawozowych. Programy te są bardzo różnorodne, a rozwiązania często nowatorskie.

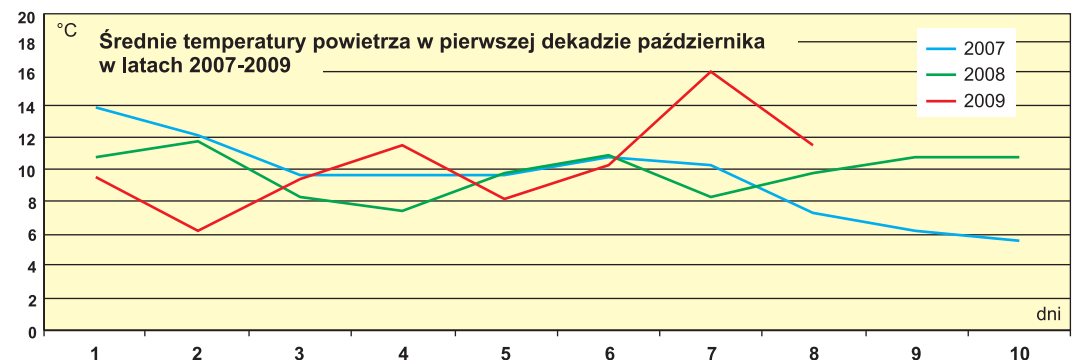
Stanisław Szwejk

Pomiary prowadzono w stacji meteorologicznej w Minikowie koło Nakła nad Notecią.

Opady

Temperatury

Kulinarne dziedzictwo szansą na lepszą przyszłość

„**Nasze kulinarne dziedzictwo – naszą szansą na lepszą przyszłość**” – to nazwa programu edukacyjnego realizowanego na terenie **powiatu mogileńskiego** od października 2009 roku do maja 2010 roku. Projekt finansowany jest ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Działanie 9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”. Realizatorami projektu są: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie oraz Fundacja „Sąsiedzi wokół Szlaku Piastowskiego”. Głównym celem omawianego projektu jest podniesienie poziomu wykształcenia oraz nabycie nowych kwalifikacji przez mieszkańców obszarów wiejskich powiatu mogileńskiego na bazie potencjału lokalnego produktu kulinarnego.

W dniu **21 października**, w Domu Kultury w Mogilnie, odbędzie się **seminarium inauguracyjne**, na którym zostaną przedstawione założenia i cele projektu oraz dokonana wstępna rekrutacja beneficjentów ostatecznych kursów. Organizatorzy będą również zachęcać do rozpropagowania wśród społeczności lokalnych idei konkursu „Kulinarne Smaki Ziemi Mogileńskiej”.

Kolejnym działaniem będzie przeprowadzenie w okresie **od listopada 2009 do lutego 2010 roku** dwóch **kursów kulinarnych** dla 32 osób. Tematyka kursów obejmuje między innymi: zasady organizacji imprez okolicznościowych oraz żywienia i obsługi gości, podstawy prawne zakładania i źródła finansowania planowanej działalności, przygotowanie i dekorację potraw oraz stołów. Zajęcia, realizowane w formie wykładów i warsztatów, będą odbywały się w soboty, umożliwiając uczestnictwo w kursach osobom aktywnym zawodowo.

Powiatowy **Konkurs Dziedzictwa Kulinarne „Kulinarne Smaki Ziemi Mogileńskiej”** zaplanowano na **kwiecień 2010 roku**. Jego celem będzie promocja walorów kulinarnych Ziemi Mogileńskiej poprzez na-

wiązanie do lokalnej kuchni, tradycji i folkloru. W wielu gospodarstwach przygotowuje się potrawy, przetwory i produkty, które trudno znaleźć w książkach kucharskich. Produkty te są wytwarzane metodami tradycyjnymi, przy użyciu lokalnych surowców, posiadające tradycyjny skład, o tradycyjnej nazwie. Są to wielkie wartości kulturowe „małych ojczyzn”, które należy kultywować. W powiecie mogileńskim nie ma tradycji organizowania powiatowego konkursu dziedzictwa kulinarnego. Stąd narodziła się idea przedsięwzięcia, która – mamy nadzieję – będzie kontynuowana w następnych latach. Uczestnikami konkursu mogą być wszystkie grupy odbiorców, zarówno formalne, jak i nieformalne, w tym osoby indywidualne. Oprócz konkursu dla wystawców, przewidujemy również konkurs dla publiczności, która wybierze najlepiej zaaranżowane stoisko. Regulamin konkursu określi powołana w tym celu Kapituła konkursu. Laureaci (najlepszy produkt, najlepsza ekspozycja) otrzymają atrakcyjne nagrody. Podczas konkursu będzie możliwość degustowania dań i zakupu prezentowanych specjałów.

Również na **kwiecień 2010 roku** zaplanowano **spotkanie podsumowujące** pn. „Akademia smaku”, na którym zostaną omówione działania i rezultaty projektu. Będzie też prezentacja i degustacja potraw przygotowanych przez uczestników kursów.

Doświadczenia i praktyczna wiedza zdobyte podczas realizacji projektu (m.in. wybrane przepisy na potrawy, wywiady z uczestnikami) zawarte zostaną w broszurze, wydanej w nakładzie 1000 egzemplarzy.

Szczegółowych informacji na temat omawianego projektu udzielają:

- **KPODR w Minikowie**
– Hanna Hapka, tel. 52/ 386 72 44
– Ewa Pstrągowska, tel. 52/ 386 72 13
- **Fundacja „Sąsiedzi wokół Szlaku Piastowskiego”**
– Agnieszka Nowicka, tel. 52/ 318 55 04

Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców terenów wiejskich powiatu mogileńskiego do wzięcia udziału w projekcie.

*koordynator projektu
Hanna Nowakowska-Hapka*

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

KPODR ZAPRASZA

Najbliższe szkolenia KPODR

DATA	MIEJSCE	TEMAT
19 października godz. 10.00	Urząd Miejski w Aleksandrowie Kuj. ul. Słowackiego 8	Działania na obszarach szczególnie narażonych ograniczające rolnicze zanieczyszczenie środowiska
19 października godz. 10.00	Dom Kultury w Górznie	Dobrostan a choroby trzody chlewnej
20 października godz. 10.00	Urząd Gminy Waganiec ul. Dworcowa 1	Działania na obszarach szczególnie narażonych ograniczające rolnicze zanieczyszczenie środowiska
20 października godz. 10.00	Gminny Ośrodek Kultury w Jabłonowie Pomorskim, Rynek 9	VAT w rolnictwie
20 października godz. 10.00	Gminny Ośrodek Kultury w Bobrowie	VAT w rolnictwie
20 października godz. 10.00	Urząd Gminy Radomin Sala posiedzeń	Jak poprawić status zdrowotny bydła
20 października godz. 10.00	Sala Szkoleniowa PZGD Golub-Dobrzyń, ul. Koppa 1E	Grupy producentów rolnych – pozyskiwanie wsparcia finansowego
20 października godz. 10.00	Gospodarstwo K. Jaguś, Pluskowęsy gm. Kowalewo Pomorskie	Pielęgnacja starych odmian drzew
20 października godz. 10.00	Urząd Gminy Grudziądz ul. Wybickiego 38	Obowiązkowe ubezpieczenia upraw z dopłatami budżetu państwa
21 października godz. 10.00	Internat Zespołu Szkół Ogrodniczych w Aleksandrowie Kuj., ul. Wyspiańskiego 4	Aktualne przepisy prawne obowiązujące w rolnictwie
21 października godz. 10.00	Urząd Gminy Świedziebna	VAT w rolnictwie
21 października godz. 10.00	Urząd Gminy Zbiczno	Dobrostan a choroby zwierząt: bydło, trzoda
21 października godz. 10.00	Urząd Gminy Nowe	Obowiązkowe ubezpieczenia rolników
21 października godz. 10.00	Urząd Gminy Gostycyn	VAT w rolnictwie
21 października godz. 10.00	Urząd Miasta i Gminy Lubraniec ul. Brzeska 49	Estetyka nakrycia stołu na przyjęcia okolicznościowe
22 października godz. 10.00	Gminny Ośrodek Kultury w Raciążku ul. Wysoka 4	Działania na obszarach szczególnie narażonych ograniczające rolnicze zanieczyszczenie środowiska
22 października godz. 10.00	Urząd Gminy Waganiec	Przydomowe oczyszczalnie ścieków
22 października godz. 10.00	Gospodarstwo A. Jurkiewicz, Radomin	Pielęgnacja starych odmian drzew
22 października godz. 10.00	Urząd Gminy Zbójno Sala posiedzeń	Różnicowanie działalności pozarolniczej
23 października godz. 9.00	Świetlica OSP w Jastrzębiu gm. Drzycim	Wykorzystanie technik komputerowych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym
23 października godz. 10.30	Gminny Ośrodek Kultury w Zakrzewie koło Aleksandrowa Kujawskiego	Przydomowe oczyszczalnie ścieków
26 października godz. 10.00	Gminny Ośrodek Kultury w Bądkowie	Przydomowe oczyszczalnie ścieków
26 października godz. 14.00	Gimnazjum w Boniewie	Wykonywanie stroików okolicznościowych
27 października godz. 10.00	Urząd Gminy Zbiczno	Kompleksowa technologia uprawy zbóż – znaczenie i efektywność w praktyce
27 października godz. 10.00	Sala Szkoleniowa PZGD Golub-Dobrzyń, ul. Koppa 1E	Produkcja trzody chlewnej w zgodzie z wymogami wzajemnej zgodności
27 października godz. 10.00	Świetlica Wiejska w Świekatowie	Spełnienie wymogów wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych – cross-compliance
28 października godz. 10.00	Urząd Gminy Zbójno Sala posiedzeń	Jak poprawić status zdrowotny bydła
28 października godz. 10.00	Urząd Gminy Świecie nad Osą	Program rolnośrodowiskowy – możliwości dodatkowego dochodu dla gospodarstwa rolnego
28 października godz. 12.30	Urząd Gminy Świecie nad Osą	Obowiązkowe ubezpieczenia upraw z dopłatami budżetu państwa
29 października godz. 10.00	Urząd Gminy Gruta	Obowiązkowe ubezpieczenia upraw z dopłatami budżetu państwa
29 października godz. 10.00	Urząd Gminy Świecie nad Osą	Obowiązkowe ubezpieczenia upraw z dopłatami budżetu państwa
29 października godz. 10.00	Urząd Gminy Nowe	Opas młodego bydła
4-6 listopada godz. 10.00	KPODR w Minikowie gm. Nakło nad Notecią	Obrót i konfekcjonowanie środków ochrony roślin (osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem telefonu 52/ 386 72 41)

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie ogłasza nabór na **szkolenie z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy**. Szkolenie zlokalizowane zostanie w Minikowie, po zebraniu grupy liczącej co najmniej 20 osób. Osoby zainteresowane proszone są o zgłaszanie się telefonicznie pod nr **52/ 386 72 41**.